

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! atheneum Leopoldsburg te LEOPOLDSBURG

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	44289
Instelling	GO! atheneum Leopoldsburg
Directeur	Marc AERTS
Adres	Atheneumstraat 2 - 3970 LEOPOLDSBURG
Telefoon	011-34.11.49
Fax	011-34.88.53
E-mail	directie@kaleopoldsburg.be
Website	http://www.kaleopoldsburg.be
Bestuur van de instelling	GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Adres	Willebroekkaai 36 - 1000 BRUSSEL
Scholengemeenschap	SG Limburg-Noord
Adres	Hospitaalstraat 99 - 3582 KOERSEL
CLB	GO! CLB Adite Limburg-Noord
Adres	Sint-Margrietstraat 13 - 3582 KOERSEL
Dagen van het doorlichtingsbezoek	25-04-2016, 26-04-2016, 27-04-2016, 28-04-2016, 29-04-2016
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	29-04-2016
Datum bespreking verslag met de instelling	13-05-2016
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Sylvie DE KEUKELAERE
Teamleden	Lieve CLAES, Geert POLFLIET, Walter VAN DEN BRANDT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS.....	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?.....	8
4.1.1.1 Biologie, chemie en fysica in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2012/009, 2012/007, 2012/004, 2006/037, 2011/014, 2006/048, 2014/005, 2014/007 en 2014/010)	8
4.1.1.2 Bio-esthetiek in tso tweede graad in de studierichting Bio-esthetiek (leerplan 2004/031)	11
4.1.1.3 Engels in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2012/03)	13
4.1.1.4 Huishoudkunde en gezinstechnieken in bso tweede graad in de studierichting Verzorging- voeding (leerplan 2010/029)	15
4.1.1.5 Vakoverschrijdende eindtermen	17
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	19
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	20
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	22
5.1 Leerbegeleiding	22
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	25
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	27
7.1 Wat doet de school goed?.....	27
7.2 Wat kan de school verbeteren?.....	27
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ◆ het onderwijsaanbod
 - ◆ de uitrusting
 - ◆ de evaluatiepraktijk
 - ◆ de leerbegeleiding.De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het atheneum Leopoldsburg is gelegen buiten het centrum van Leopoldsburg. Ze bevindt zich op een groene campus waar ook de middenschool en de kleuter- en basisschool gevestigd zijn. Het atheneum en de middenschool delen de gebouwen en de lokalen op deze campus. De directies en secretariaten bevinden zich in eenzelfde gebouw, wat de nauwe samenwerking ten goede komt. Beide scholen overleggen op regelmatige basis en stellen verschillende aspecten van de werking op elkaar af. Op deze manier profileren zij zich als één school naar de buitenwereld.

2 SAMENVATTING

Het atheneum Leopoldsburg biedt onderwijs aan in de tweede en derde graad aso, bso en tso. Het aanbod is een combinatie van doorstroomrichtingen en arbeidsmarktgerichte studierichtingen. Deze zijn ingedeeld in de studiedomeinen Economie en handel, Hair en beauty, Mens en maatschappij, Taal en wetenschap en Methode. Het studieaanbod van het atheneum is afgestemd op het aanbod in de middenschool.

De school rekruteert haar leerlingen hoofdzakelijk uit de regio. De school slaagt erin de meeste leerlingen vlot te laten doorstromen of te (her)oriënteren, ook die met taalachterstand of schoolse vertraging.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert en dat ze op een systematische wijze aandacht schenkt aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De leerplanrealisatie voldoet voor alle doorgelichte vakken en de school geeft een degelijke invulling aan de vakoverschrijdende eindtermen.

Voor een aantal vakken is de leerplanrealisatie sterk. Dit is het geval voor biologie, chemie en fysica in de tweede graad Wetenschappen en de derde graad Latijn-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde. Ook voor de onderzochte vakken binnen het specifiek gedeelte in tso tweede graad Bio-esthetiek en in bso in de tweede graad Verzorging-voeding en voor Engels in tso tweede graad Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen realiseert de school de leerplandoelstellingen. De vakoverschrijdende eindtermen van de contexten 'lichamelijke gezondheid en veiligheid' en 'politiek-juridische samenleving' krijgen een doelgerichte invulling via activiteiten, projecten en binnen een aantal vakken.

De inspectie onderzocht voor het kwaliteitsonderzoek de leerbegeleiding. Het onderzoek heeft aangetoond dat de leerbegeleiding sterk verankerd is in de dagelijkse schoolwerking en in de lespraktijk. Ze stelt zich tot doel alle leerlingen optimale leer- en ontwikkelingskansen te bieden en tracht het geloof in het eigen kunnen van de jongeren te maximaliseren. Ook de taalvaardigheid en de socio-emotionele ontwikkeling worden vanuit die invalshoek onder de aandacht gebracht. De school besteedt er ruime aandacht aan en ondersteunt de leerbegeleiding met heel wat maatregelen. De schoolleiding en het team voor gelijkeonderwijskansen volgen deze initiatieven op, maar rekenen ook op de verantwoordelijkheid van de klasleraren, de vakgroepen en de vakleraren.

De schoolwerking getuigt van een degelijk beleidsvoerend vermogen. De school heeft een duidelijke visie op wat zij met de leerlingen wil bereiken. De schoolleiding heeft de visie omgezet in beleidsprioriteiten. De meeste beslissingen worden gemotiveerd en komen tot stand in overleg. Er gaat veel aandacht naar het welbevinden van de leerlingen en de personeelsleden. Het engagement, de gedrevenheid en de professionaliteit van het schoolteam is groot.

De schoolleiding vindt kwaliteitszorg belangrijk. Ze verzamelt en analyseert gegevens en stuurt bij waar nodig. Met de oprichting van de werkgroep 'traject kwaliteitszorg' heeft ze als doel een kwaliteitsmodel te integreren in de schoolcultuur en de interne kwaliteitszorg doelgericht te bewaken in de schoolwerking.

Op grond van de goede leerplanrealisatie, het doelgericht nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen, het naleven van de onderwijsreglementering en de systematische zorg voor de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en leeromgeving, formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies voor alle erkenningsvoorwaarden.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 ASO Economie	Engels	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	Engels	
Graad 2 ASO Latijn	Engels	
Graad 2 ASO Wetenschappen	biologie, chemie, Engels, fysica	biologie, chemie, fysica
Graad 2 BSO Verzorging-voeding		gezinstechnieken, huishoudkunde, verzorging
Graad 2 TSO Bio-esthetiek		bio-esthetiek
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	biologie, chemie, fysica	biologie, chemie, fysica
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	biologie, chemie, fysica	biologie, chemie, fysica

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Biologie, chemie en fysica in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2012/009, 2012/007, 2012/004, 2006/037, 2011/014, 2006/048, 2014/005, 2014/007 en 2014/010)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden behoorlijk en met veel aandacht voor onderzoekend leren gerealiseerd. De evaluatie peilt op een degelijk beheersingsniveau, is transparant, voldoende valide en representatief voor de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod De meeste leerplandoelstellingen voor de vakinhoudelijke eindtermen (ET),
Volledigheid cesuurdoelen (CD) en specifieke eindtermen (SET) komen in de drie vakken
Evenwicht grondig en op een gepast beheersingsniveau aan bod. De leerplanrealisatie
Beheersingsniveau staat wel soms onder druk, vooral door niet-gecompenseerde lesuitval in het
Samenhang derde trimester.

De leerplandoelstellingen voor de gemeenschappelijke ET 'Wetenschap en samenleving' en de CD en SET 'Natuurwetenschap en maatschappij' krijgen de invulling die de algemene doelstellingen vragen. Voor elk van de drie contextgebieden 'duurzaamheid', 'cultuur' en 'maatschappij' voeren de leerlingen een informatieopdracht uit in beide graden.

De leerplandoelstellingen voor de gemeenschappelijke ET 'Wetenschappelijke vaardigheden' en 'Onderzoekend leren/leren onderzoeken' van de basisvorming en voor de CD en SET 'Onderzoekscompetentie' worden in beide graden goed gerealiseerd op het niveau van onderzoekend leren. Op het niveau van leren onderzoeken en van de onderzoekscompetentie is dat maar gedeeltelijk het geval. De oorzaken daarvan zijn divers.

Vooreerst schenkt het onderwijsproces nauwelijks of geen aandacht aan het leren formuleren van onderzoeksvragen en het stellen van hypothesen als uitgangspunt van een empirisch onderzoek. De meeste practica bestaan namelijk uit gesloten receptopdrachten waarvan het doel (de onderzoeksvraag) bij de opgave vermeld staat en waarbij de leerlingen niet vooraf moeten peilen naar het te verwachten resultaat (de hypothese). De leerlingen moeten ook niet zelf over hun werkwijze en resultaten rapporteren. Ze hoeven alleen maar het nodige in te vullen op de voorgedrukte verslagbladen. In de tweede graad is dat gedeeltelijk te wijten aan het leerwerkboek voor biologie en het leerboek voor fysica die aan leren onderzoeken en de onderzoekscompetentie geen aandacht besteden. Hierdoor krijgen de deelvaardigheden niet de gelijkgerichte aanpak die de algemene doelstellingen voor de leerlingenpractica in de drie vakken voorschrijven.

Daarnaast verloopt de graadoverstijgende overgang van onderzoekend leren (met gesloten opdrachten) over leren onderzoeken (met halfopen of open opdrachten) naar de onderzoekscompetentie (met open opdrachten) niet zoals de leerplannen, de CD en de SET dat opleggen. Het doorlopen van het volledige onderzoeksproces voor de onderzoekscompetentie, waarbij de leerlingen zelf de onderzoeksvraag stellen, daarvoor informatie opzoeken, een onderzoeksplan uitwerken en uitvoeren en de resultaten en conclusie in een wetenschappelijk verantwoord verslag weergeven, gebeurt slechts eenmaal in het tweede leerjaar van beide graden. Voor het bereiken van de onderzoekscompetentie volstaat dat niet. Uit de leerlingendocumenten blijkt dat de enige onderzoeksvaardigheid die de leerlingen voldoende beheersen, het verzamelen en ordenen is van informatie over de onderzoeksvraag. Alleen als de leerlingen vooraf voldoende vaak de gelegenheid krijgen om de afzonderlijke onderzoeksvaardigheden in te oefenen, is het onder begeleiding uitvoeren aan het einde van de tweede graad van een onderzoeksopdracht voor het verwerven van de onderzoekscompetentie een verdienstelijk en zelfs aan te moedigen initiatief. Aan het einde van de derde graad moeten de leerlingen immers aantonen dat ze zelfstandig kunnen onderzoeken.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Alle lessen vinden plaats in degelijke vaklokalen, die aan de vereiste veiligheidsvoorschriften voldoen. Ze zijn uitgerust met een beamer en een computer met internetaansluiting, die de leraren op gepaste wijze in de lessen gebruiken. De verplichte leermiddelen zijn beschikbaar, zodat ook de leerlingenpractica naar behoren kunnen verlopen.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

In de lessen heerst een aangenaam en aanmoedigend leerklimaat. Om het probleemoplossend denken te stimuleren, hanteren de leraren doorgaans vraaggestuurde leergesprekken en lossen de leerlingen geregeld oefeningen en vraagstukken op. De leraren moedigen de leerlingen ook aan om aan de wetenschapsolympiades deel te nemen. De leerlingen maken ook enkele interessante leeruitstappen. Alleen het zelfontdekkend leren krijgt door de bovenvermelde aanpak van de onderzoekscompetentie te weinig ontwikkelingskansen.

De leraren volgen hun leerlingen goed op. Ze worden nauw bij de lesopbouw betrokken en kunnen met hun vragen steeds bij hun leraren terecht, ook buiten de lessen en via het elektronische platform. De leraren gebruiken dat medium ook om er leerinhouden en oefeningen mee aan te reiken. Voor leerlingen met leer- of ontwikkelingsstoornissen gelden aangepaste maatregelen.

In de tweede graad werken de leerlingen voor biologie met een leerwerkboek met uitgebreide invuldidactiek en een kant-en-klare samenvatting van elk hoofdstuk. Ook het leerboek voor fysica bevat van elk hoofdstuk een samenvatting. Voor het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' zijn deze handboeken contraproductief. Voor informatieverwerving en verwerking en in het bijzonder voor het zelfstandig leren samenvatten, overstijgen ze het niveau van de overeenkomstige eindtermen van de eerste graad niet. Alleen voor de te kennen leerinhouden zijn ze geschikt.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie peilt op een degelijk beheersingsniveau. De opgaven zijn transparant, overwegend valide en representatief voor de leerplandoelstellingen. Van een aantal examenvragen zijn de resultaten slechts gedeeltelijk betrouwbaar omdat het antwoord geraden of door eliminatie van de keuzemogelijkheden gevonden kan worden. Daardoor geeft een correct antwoord geen uitsluitsel over het kennen en kunnen van de leerlingen. Bovendien kan men met deze vraagvormen (juist/fout-vragen zonder motivering en meerkeuzevragen) het denkproces van de leerlingen niet nagaan, wat het doel is van inzichtsvragen en oefeningen.

Het organiseren van drie examenreeksen in de tweede graad is voor één- en twee-uursvakken weinig zinvol. Het aantal lessen na de paasvakantie is immers te klein om vast te stellen of de leerlingen grotere leerstofgehelen binnen een afgebakende tijd kunnen verwerken (het doel van examens). Daarenboven sloppen drie examenreeksen veel kostbare lestijd op.

In beide examenreeksen van de derde graad komen examens voor die uit twee delen bestaan, waarvoor telkens twee lesuren uitgetrokken worden. Voor de leerlingen is dit een overbodige belasting omdat twee lesuren ruimschoots volstaan om te toetsen of de leerlingen de leerplandoelstellingen van twee-uursvakken voldoende beheersen. Deze doelstellingen komen immers ook voor in de herhalingstoetsen (mini-examens).

De leerlingresultaten zijn overwegend goed tot zeer goed. Op jaarbasis komen er nauwelijks tekorten voor. Gelet op het beheersingsniveau waarop de evaluatie peilt, getuigt dit van een degelijk studiepeil in de pool Wetenschappen.

4.1.1.2 Bio-esthetiek in tso tweede graad in de studierichting Bio-esthetiek (leerplan 2004/031)

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De meeste leerplandoelstellingen komen evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod.

<p>Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i></p>	<p>Voor de praktijkvakken gelaatsverzorging, handverzorging, make-up en voetverzorging krijgen de leerlingen de leerinhouden op het gepaste beheersingsniveau en evenwichtig gespreid over het schooljaar aangeboden.</p> <p>De leerlingen leren stapsgewijs de basistechnieken aan om op een efficiënte manier verzorgingen uit te voeren. Na een demonstratie van de vaardigheden en technieken voeren de leerlingen de getoonde handelingen uit op elkaar. Naarmate de lessen vorderen, krijgen de leerlingen kansen om zich zelfstandig te bekwamen en de aangeleerde technieken toe te passen op modellen. De leerplandoelstellingen over sociale en communicatieve vaardigheden komen aan bod. De leerlingen krijgen echter nog te weinig kansen om deze klantgerichte attitudes met voldoende diepgang in te oefenen. In de praktijklessen integreert de vakgroep doelgericht de theorie.</p> <p>Het technisch vak krijgt de invulling op het beheersingsniveau die het leerplan vraagt. De aanpak ondersteunt doelgericht de technieken en vaardigheden die in de praktijklessen voorkomen. Goed gekozen visueel materiaal ondersteunt de theoretische leerinhouden. Daarnaast krijgen de leerlingen gerichte opdrachten en zoeken ze een aantal leerstofonderwerpen zelf op. De organisatie van bijkomende activiteiten ondersteunt de opleiding.</p>
<p>Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i></p>	<p>De beschikbare uitrusting beantwoordt grotendeels aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. Voor het vak make-up ontbreken nog spiegels. De aankleding en inrichting van de lokalen inspireren en stimuleren het leren.</p> <p>De school biedt de leerlingen de nodige beschermingsmiddelen om veilig werken conform de wetgeving mogelijk te maken. De veiligheidsinstructiekaarten voor de apparaten en de veiligheids- en gezondheidskaarten van de producten met gevaarlijke eigenschappen zijn voorhanden. Bovendien ogen de praktijklokalen net en verzorgd, wat bijdraagt tot de ontwikkeling voor veilig en hygiënisch werken.</p> <p>De vakgroep zet de didactische middelen en de beschikbare uitrusting functioneel in, met inbegrip van ICT (voor visuele ondersteuning).</p>
<p>Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i></p>	<p>De evaluatiepraktijk is in volle ontwikkeling, maar globaal genomen wel al representatief voor het geheel van de leerplandoelstellingen.</p> <p>Vorig schooljaar startte de vakgroep met een systeem om de praktijkvakken doelgericht te evalueren. Hiervoor ontwikkelde de vakgroep een evaluatiefiche per praktijkonderdeel en per leerling. De evaluatiepraktijk mist echter nog transparantie. Het duidelijk formuleren van de vooropgestelde doelen voor de leerlingen ontbreekt. De evaluatieopdracht vermeldt wel de uit te voeren stappen, maar de criteria zijn nog onvoldoende verfijnd en houden geen rekening met een toenemend beheersingsniveau.</p>

De leerlingen krijgen kansen om zichzelf te evalueren. Kansen om aan zelfreflectie te doen in functie van hun eigen leerproces komen minder aan bod.

Voor het theorievak is de evaluatie gespreid over tussentijdse toetsen, opdrachten en examens. De evaluatiepraktijk is dit schooljaar voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De vraagstelling is gevarieerd. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen. De evaluatiepraktijk bij de opdrachten en steekkaarten mist transparantie door het ontbreken van toetsbare beoordelingscriteria. Hierdoor kan de vakgroep onvoldoende aantonen hoe de beoordeling tot stand komt.

Leerbegeleiding In de lessen heerst een aangename leer- en werksfeer. De relatie met de
Preventief leerlingen is motiverend en stimulerend.
Curatief

In de praktijklessen verloopt het onderwijsproces gestructureerd en met de gepaste werkvormen. De leerlingen krijgen tijdens het uitvoeren van praktische handelingen individuele feedback over hun werk. Waar nodig verwijzen de leraren tijdens de praktische oefeningen naar de aangeleerde theoretische kennis. De leerlingen kunnen in de kleine klasgroep steeds op ondersteuning rekenen. Remediëring voor leerlingen die dit nodig hebben, is inherent aan de aanpak.

Ook de theorielessen zijn degelijk opgebouwd. De vakgroep maakt gebruik van activerende werkvormen en geeft de leerlingen voldoende kansen om actief deel te nemen aan de leergesprekken. Het onderzoekend leren, het zelfstandig laten uitvoeren van opdrachten, het afstemmen van de leerinhouden op de praktijk en het inspelen op de leefwereld van de jongeren maakt de lessen aantrekkelijk en zorgt voor krachtige leersituaties.

Het vernieuwde, zelfontwikkelde cursusmateriaal is degelijk uitgewerkt en afgestemd op de leerplandoelstellingen. De vakgroep schenkt aandacht aan structuur en visuele ondersteuning. Voor de praktijkvakken bevat het cursusmateriaal voor elke techniek duidelijke stappenplannen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep is geëngageerd en betrokken en wordt beleidsmatig ondersteund
Beginsituatieanalyse door de technisch adviseur-coördinator. De vakgroep vergadert zowel
Overleg informeel wanneer hij dat nodig acht als formeel op vaste tijdstippen. In de
Vorming vakgroepwerking komen zowel praktische en organisatorische als vakinhoudelijke en leerplangerichte aspecten aan bod. De vastgestelde werkpunten had de vakgroep zelf al gedetecteerd. De veranderingsbereidheid, inzet en kritische ingesteldheid ten aanzien van het eigen functioneren, garanderen een verdere, succesvolle aanpak en de nodige bijstellingen.

De leraren volgen geregeld externe nascholing om de vak- en productkennis te verhogen. Ze wisselen hun nascholingservaringen onderling uit.

4.1.1.3 Engels in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2012/03)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn in voldoende mate afgestemd op de eindtermen en de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod De leraren bieden de leerplandoelstellingen in voldoende mate aan. Het onderwijsaanbod is sinds dit schooljaar in ruime mate vaardigheidsgericht. Het *Volledigheid* afgelopen schooljaar werden verregaande inspanningen geleverd om de *Evenwicht* onderwijspraktijk verder af te stemmen op de leerplandoelstellingen. Daarbij *Beheersingsniveau* streven de leraren naar het juiste evenwicht tussen ondersteunende kennis en de productieve en receptieve vaardigheden, zoals de leerplannen voorschrijven. Het oefenen van de vaardigheden neemt sinds dit schooljaar een belangrijker plaats in dan de voorgaande jaren. Er zijn nog sporen van geïsoleerde *Samenhang* grammatica en contextarme woordenschatoefeningen. De leerlingen krijgen wel voldoende spreek-, luister-, lees- en schrijfkansen. Het gebruik van een leerboek wordt aangevuld met eigen materiaal en functionele taalopdrachten, die gaandeweg een belangrijker plaats in het aanbod innemen.

Het beheersingsniveau van de opdrachten is conform de leerplanvereisten. De keuze van schrijf-, lees-, spreek- en luisterteksten is afgestemd op de beginsituatie van de leerlingen en op de leerplandoelstellingen. De tekstsoorten zijn voldoende gevarieerd. Er zijn nog sporen van vertaaldidactiek, gesloten verwerkingsopdrachten, drillen van werkwoordsvormen en klakkeloos van buiten leren van woordenschat. Maar de aandacht voor de communicatieve aspecten van de taaluitingen van de leerlingen beantwoordt sinds het begin van dit schooljaar voldoende aan de leerplanvereisten. De overschatting van de vormcorrectheid ten nadele van het oefenen van de vaardigheden heeft vrij recent plaats gemaakt voor meer functionele leerinhouden.

De leraren belichten de culturele component van het Engels in de lessen. Aangepast literair materiaal maakt de leerlingen enthousiast voor de taal. Er zijn culturele uitstappen, hoewel de buitenlandse reis dit schooljaar niet doorgaat. De leraren hebben aandacht voor vakgebonden attitudes, zij het nog minder structureel en systematisch. Wel is er oog voor de verticale opbouw van die attitudes over de graden heen. De vakgroep besteedt ook aandacht aan de verticale samenhang van het curriculum.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk bestrijkt alle leerplandoelstellingen. De leraren bewaken de afstemming van de toetsen en examens op de leerinhouden en de *Evenwicht* leerplandoelstellingen. Er zijn afspraken over de talen heen over de *Volledigheid* puntenverdeling tussen dagelijks werk en examens en tussen de vaardigheden *Beheersingsniveau* en de ondersteunende kennis. Die verdeling is recent aangepast in het voordeel van de vaardigheden. De puntentelling is niet altijd eenduidig, omdat in de *Transparantie* vaardigheden nog een deel van de lexicale en grammaticale kennis verrekend wordt, bovenop een apart deel voor ondersteunende kennis. Bovendien werd in de examens van het vorige schooljaar het (grote) puntenaandeel van de kennisopdrachten herrekend naar een (aanvaardbaar) aandeel, wat de transparantie en de focus op de leerplandoelen niet ten goede kwam.

De leraren hebben het afgelopen schooljaar de evaluatiepraktijk al in ruime mate bijgewerkt, met een positieve weerslag op de validiteit van de evaluaties én op de onderwijsleerpraktijk. In het evaluatiemateriaal van het huidige schooljaar is de toetsing van contextloze grammatica en woordenschat of vertalingen uitzonderlijk. De leerlingen krijgen meer en meer functionele taalopdrachten als toets of examen. Voor een aantal vaardigheden werden al beoordelingskaders uitgewerkt met deelcriteria en een puntenverdeling. Een objectieve beschrijving van deze puntenverdeling is nog niet altijd voorhanden.

Het beheersingsniveau van de toetsen en examens komt overeen met de aangeboden leerstof en de leerplanvereisten.

Alle vaardigheden komen in de evaluatie aan bod. Spreekvaardigheid werd minder frequent formeel getoetst. Ook procesevaluatie won het afgelopen jaar aan belang. Van de leerlingen wordt verwacht dat ze hun eigen leerprestaties beoordelen, wat het leerproces ten goede komt. De afstemming van die zelfevaluatie op de leerplandoelen is nog in ontwikkeling. De beoordeling van vakattitudes gebeurt tot nu toe eerder fragmentair, hoewel er leerlijnen voor uitgetekend zijn.

Leerbegeleiding Het lesverloop is gestructureerd en ordelijk. De leraren focussen zich op
Preventief leerwinst bij de leerlingen. In toenemende mate is er oog voor afwisseling in de
Curatief werkvormen. Duo- en groepswork komen voor. Ook projectwerk en begeleid zelfstandig werken winnen aan belang. Dit geldt niet enkel voor het methodeonderwijs, maar ook voor het klassieke taalonderwijs. De leraren hebben oog voor de heterogeniteit van de leerlingengroep. De leerlingen krijgen algemene principes in het kader van 'leren leren' systematisch aangeboden (onder andere OVUR, schrijf- en spreekkaders en dergelijke meer). Er is uitgebreide aandacht voor instructie- en schooltaal.

De leraren geven individuele feedback op leerprestaties van de leerlingen en hebben aandacht voor de specifieke onderwijsbehoeften van sommigen. Extra oefeningen of inhaallessen behoren tot het mogelijke remediëringsarsenaal. De remediëringsoefeningen waren tot vorig schooljaar nogal eenzijdig gericht op ondersteunende kennis. Voor leerlingen met leermoeilijkheden zijn er STICORDI-maartregelen (stimuleren - compenseren - remediëren - dispensereren).

De leraren gebruiken doorgaans de doeltaal als instructietaal. Dit stimuleert de leerlingen en biedt hen extra luisterkansen.

De vakgroep talen overweegt de uitwerking van een portfolio die de individuele, talige competenties van de leerling in kaart brengt over de leerjaren heen.

Uitrusting De uitrusting beantwoordt aan de minimale vereisten van het leerplan. De vaklokalen zijn aangekleed met stimulerend foto- en tekstmateriaal dat verwijst naar de Angelsaksische cultuur. Een mediatheek en open leercentrum staan ter beschikking van de leraren en leerlingen. De leraren zetten het materiaal effectief in om de leerplanrealisatie te ondersteunen. De verdere uitbouw van de ICT-ondersteuning in de taalklassen moet de variatie in werkvormen ondersteunen.

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Deskundigheidsbevordering De leraren volgen nascholingen, overleggen formeel en informeel over de graden heen, zowel over organisatorische als pedagogisch-didactische materies. Er is zinvolle uitwisseling van expertise en de leraren streven naar een gelijkgerichte aanpak van het taalonderwijs, zowel binnen het methodeonderwijs als binnen het klassieke onderwijs. De leraren zijn er zich van bewust dat samenwerking over de graden, moderne talen en onderwijsmethodes heen, een stimulans is voor de verdere professionalisering van het taalonderwijs in de school.

*Overleg
Vorming*

De uitwisseling en interne controle van les- en toetsmateriaal, verdere systematische, kritische reflectie op het eigen onderwijsleerproces, hospiteren en dergelijke, zijn in deze school geen taboe. Voor tal van deze materies zijn al stappen gezet om ze ook structureel ingang te doen vinden binnen het volledige taallerarenkorps.

4.1.1.4 Huishoudkunde en gezinstechieken in bso tweede graad in de studierichting Verzorgingvoeding (leerplan 2010/029)

Voldoet

De leerlingen krijgen een volledig aanbod van de leerplandoelstellingen en verwerken deze in functionele contexten. De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerlingen de leerplandoelstellingen bereiken. De leerbegeleiding ondersteunt in sterke mate de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod Via gestructureerde planningsdocumenten behouden de leraren het overzicht op het aanbod. Het leerplan wordt bewust als referentiekader gehanteerd bij het selecteren en uitvoeren van de onderwijsleerprocessen en bij het uitwerken van verticale en horizontale leerlijnen. De goede samenwerking binnen het lerarenteam heeft geleid tot efficiënte clustering van de leerplandoelstellingen en tot een evenwichtig aanbod binnen de graadklas. Er gaat overwegend aandacht naar praktijk- en ervaringsgericht werken en naar vakattitudes, naast het verwerven van kennisgerichte leerstof. Op deze manier streven de leraren ernaar om de leerlingen te brengen tot zelfredzaamheid bij 'huishoudelijke' zorgsituaties, zoals verwacht in het leerplan. De samenwerking met andere vakken zoals project algemene vakken (PAV) vormt een meerwaarde voor het geheel.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Degelijke projectwerking en studiebezoeken bieden de leerlingen voldoende kansen om zich te oriënteren op het studieaanbod en de verschillende beroepenvelden. De bijbehorende opdrachten benaderen de verschillende algemene doelstellingen. Het consequent gebruik van een stappenplan en de OVUR-strategie (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren) dragen bij tot het methodisch handelen bij de leerlingen.

Op deze wijze biedt het aanbod een volwaardige bijdrage tot de totale persoonlijkheidsontplooiing van de leerlingen.

Onderwijsorganisatie
*Organisatie curriculum
 Samenstelling klasgroepen*

Omwille van het kleine leerlingenaantal heeft de school gekozen om te werken met graadklassen. Voor voeding echter is er een gedeeltelijke opsplitsing gemaakt. Gedurende ongeveer de helft van de lessen zijn de leerlingen ingedeeld volgens het opleidingsjaar en wordt het systeem van de graadklas doorbroken. Hierdoor ontstaat een artificiële indeling die een oneigenlijke scheiding tussen praktijk en theorie in de hand werkt.

Uitrusting
*ICT
 Inzet uitrusting
 Leermiddelen*

De school stelt voldoende ruime lokalen ter beschikking voor het aanbieden van de praktijkgerichte opleiding. De nodige leermiddelen zijn aanwezig of kunnen vlot aangekocht worden.

De didactische keuken beschikt over het nodige basismateriaal. Het ontbreken van voldoende ICT-uitrusting, onder andere voor dataprojectie, remt de ICT-integratie in de lessen. In het aanpalende lokaal is dataprojectie wel mogelijk. De leraren maken er functioneel gebruik van.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
 Volledigheid
 Beheersingsniveau
 Transparantie*

De evaluatiepraktijk is globaal genomen voldoende betrouwbaar en valide. De leraren werken met een evaluatiesysteem dat hen toelaat het leerproces en de leerprestaties te beoordelen. Hierbij hebben ze werk gemaakt van een evenwichtige puntenverdeling. De behaalde scores worden voor het rapport omgezet tot een cijfer aangevuld met rapportcommentaren. Samen met de feedback op taken en toetsen en de portfolio waarin leerlingen hun vorderingen en werkpunten bijhouden, maakt dit het overzicht op de evolutie van de individuele leerling transparant. Meestal zijn er doelstellingen per lesinhoud geformuleerd. Het uitwerken van concrete beoordelingscriteria vraagt echter nog aandacht.

Zowel bij praktijkuitvoeringen als bij de projectwerking krijgen de leerlingen een instrument voor zelf- en peerevaluatie, naast leraargestuurde evaluatie. De evaluatie van de meer theoretische leerinhouden verloopt nog vrij traditioneel via toetsen en taken. Het beheersingsniveau van de vragen komt niet steeds overeen met dat van de leerplandoelstellingen. De vragen van recente toetsen tonen in dit verband een gunstige evolutie.

Leerbegeleiding
*Preventief
 Curatief*

Het lerarenteam begeleidt en coacht de leerlingen met zorg. Het inzetten van actieve werkvormen draagt bij tot de realisatie van de leerplandoelstellingen. De leraren bieden voldoende sturing tijdens het uitvoeren van oefeningen en opdrachten. Ze hebben oog voor de leefwereld van de leerlingen en het profiel van de studierichting. Er gaat voldoende aandacht naar begripsomschrijvingen, gezonde leefstijl en productkennis.

Vanuit een kritische kijk op de leerboeken hebben de leraren werk gemaakt van eigen cursusmateriaal. De leerlingen krijgen studietips en worden aangezet tot het zelf opzoeken van functionele woorden. De leraren stemmen het onderwijsleerproces doorgaans af op de beginsituatie (voorkennis, aanleg, werktempo, ...) van de leerlingen. De praktijklessen verlopen meestal ervaringsgericht, waardoor er voldoende oefenmogelijkheden zijn voor het leren kiezen van passende benodigdheden, materialen en methodes.

Voor alle praktijkoefeningen is er een stappenplan voorhanden met ruimte voor zowel proces- als productevaluatie. Dit stimuleert de leerlingen tot zelfstandig werken en reflecteren over het eigen handelen. De remediëringsinitiatieven bestaan naast gerichte feedback van de leraren onder andere uit bijkomende oefeningen en extra ondersteuning door leerlingen die reeds verder staan in hun leerproces.

4.1.1.5 Vakoverschrijdende eindtermen

Voldoet

De school streeft de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) in voldoende mate met een eigen planning bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en de planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET.

De VOET-werking kadert binnen de visies van de scholen die een brede vorming voor elke leerling beogen. De middenschool en het atheneum werken elk met een eigen planning aan de VOET. Dankzij de goede communicatie en samenwerking tussen beide scholen en de benadering per onderwijsvorm, graad en studierichting is een volledige dekking van alle eindtermen mogelijk.

De scholen koppelen zowel initiatieven binnen de vakken als specifieke schoolactiviteiten en de globale schoolorganisatie aan de VOET. De aanpak stelt het kwaliteitsvol nastreven van de VOET en het systematisch wegwerken van de vastgestelde hiaten voorop. De bijdrage van de bestaande projecten en de vakken worden in kaart gebracht. De scholen beschikken elk over een betrouwbaar overzicht over het bereik van de VOET bij alle leerlingengroepen.

Ondersteuning De organisatiestructuur staat garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET.

In de middenschool is het de directeur en de pedagogische raad die toezicht houdt op de visie, de organisatie, de uitvoering, de communicatie en de evaluatie van de VOET-werking. Volgend schooljaar zal de middenschool een VOET-coördinator aanstellen om het team te versterken. In het atheneum is hiervoor een werkgroep VOET en leerlijnen actief. Voor de concrete organisatie en uitvoering van de projecten overlegt de werkgroep met vak- en werkgroepen.

Geregelde communicatie, duidelijke richtlijnen, een eenvoudiger elektronisch registratiesysteem en opvolging hebben de voorbije jaren gezorgd voor een breder draagvlak bij het lerarenteam. De leraren beseffen over het algemeen de inhoudelijke noodzaak van de VOET. Dit is duidelijk merkbaar op uitvoeringsniveau waar ze doelgericht de VOET nastreven. De pedagogisch adviseur ondersteunt de scholen waar nodig. Ouders en leerlingen worden waar mogelijk betrokken bij de sensibilisering over de VOET.

Doeltreffendheid De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies.

Beide scholen evalueren jaarlijks de inspanningsverplichtingen ten aanzien van de VOET, dit zowel op beleids- als op uitvoeringsniveau. Zo heeft de middenschool dit schooljaar haar inventaris van de VOET opgesplitst per doelgroep om een meer verfijnd zicht te krijgen op haar werking.

Op schoolniveau worden de projecten en activiteiten systematisch geëvalueerd en bijgestuurd door projecten te vernieuwen, te schrappen of aan te passen. Ook de kwaliteit van de VOET-initiatieven binnen de vakken is het voorwerp van controles.

De terugkoppeling naar het volledige schoolteam omtrent de evaluatie en bijsturing van de VOET-werking gebeurt jaarlijks op de personeelsvergadering.

Ontwikkeling Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven. Deze hebben vooral betrekking op de algemene aanpak van de VOET. Op een pedagogische studiedag informeerden de scholen het lerarenteam over de geactualiseerde VOET en de algemene aanpak. De leden van de werkgroep VOET kregen een specifieke vorming. Daarnaast krijgen de scholen advies en ondersteuning van de pedagogisch adviseur en kunnen ze de virtuele ruimte over de VOET van het GO! raadplegen.

Uitvoering
Lichamelijke gezondheid en veiligheid Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Naast enkele schoolbrede initiatieven dragen heel wat projecten en extramurale activiteiten, gericht op leerlingen uit een bepaalde graad of uit een bepaalde klasgroep, bij tot de uitwerking van de eindtermen uit deze context. Ook aspecten van de schoolorganisatie- en werking zijn gericht op de VOET: de leerlingenbegeleiding en de leerlingenraad, klas- en schoolafspraken.

De eindtermen in verband met het leren kennen van het eigen lichaam en lichaamsbeweging komen aan bod binnen initiatieven zoals de gezondheidspreventiedag, de teamdag en de sportdag. Ook de praktijkvakken, lichamelijke opvoeding, PAV en wetenschappen dragen hier in sterke mate toe bij. Met het oog op het leren maken van gezonde voedingskeuzes werkt men aan het project gezond ontbijt.

De gezondheidspreventiedag en de vakken biologie, verzorging, PAV en de levensbeschouwelijke vakken dragen bij tot het nastreven van de eindtermen in verband met genotsmiddelen, medicijnen en risicovol lichamelijk contact. De school levert ook heel wat inspanningen voor een veilige en gezonde leef- en schoolomgeving en voor veilig verkeer. Het project Trammelant, het gezond ontbijt, een projectdag over pesten, bedrijfsbezoeken en studiereizen zijn een deel van de initiatieven die daar sterk tot bijdragen.

Politiek-juridische samenleving De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De meeste ervan komen sterk aan bod in de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en PAV. Verder zijn er specifieke projecten die focussen op de eindtermen voor participatie en besluitvorming (leerlingenraad, Trammelant, de mini-onderneming) en inzicht in staatsstructuren (bezoek aan het Europees parlement).

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De middenschool en het atheneum onderzoeken en bewaken gemeenschappelijk en op systematische wijze de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de campus. Daardoor kennen ze de tekorten en kunnen ze snel ingrijpen wanneer dat nodig is.

Het globaal preventieplan (GPP) en het jaarlijks actieplan (JAP) zijn gestructureerd opgesteld en houden rekening met de risicoanalyses, de vaststellingen van de externe dienst en de controle- en keuringsverslagen van derden. Het basiscomité, dat de taken van het comité preventie en bescherming op het werk waarneemt, is reglementair samengesteld en vergadert op regelmatige basis.

Het GPP is gebudgetteerd voor een periode van vijf jaar. Het wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast in functie van de vastgestelde noden en gebreken. Ook het masterplan, dat aan het basiscomité voorgelegd werd, is hierin gedeeltelijk verwerkt. Hierdoor blijft het overzicht over de uit te voeren werken actueel. Twee deeltijdse lokale preventieadviseurs zijn bij het beleid betrokken en coördineren er nauwgezet de uitvoering van. De preventieadviseur van de scholengroep ondersteunt hen daarbij. Samen vormen zij de interne dienst van de campus. De lokale preventieadviseurs voeren de jaarlijkse rondgang door de gebouwen uit en baseren zich voor het nemen van preventiemaatregelen op de risicoanalyses en de resultaten van de controles. Afhankelijk van de ernst van de eventuele tekorten die bij interne en externe controles aan het licht komen, beslist het directieteam of deze meteen weggewerkt dan wel in het JAP en/of het GPP opgenomen worden. Het algemeen onderhoud gebeurt in eigen beheer, aan de hand van een jaarmatrix. Het personeel kent de procedures voor het melden van gebreken en voor de evacuatie van de gebouwen ingeval van brand. De algemene maatregelen daarvoor staan in de onthaalbrochure en op het elektronische platform.

De aankoopprocedure is uitgeschreven. De rol van de preventieadviseur is daarin correct opgenomen. De campus beschikt over een milieuvergunning en een toelating van het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen.

Het recente brandpreventieverslag vermeldt als belangrijkste gebreken de ontoereikende compartimentering van de traphallen en het ontbreken van rookkoepels. De interne preventiedienst is bezig met het onderzoeken hoe de scholen deze gebreken zo goedkoop als mogelijk kunnen wegwerken. Op het vlak van woonbaarheid en hygiëne zijn er geen ernstige tekorten. Wat nog aangepakt moet worden, staat in het JAP en/of het GPP.

Het atheneum krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten en gebreken opspoot en wegwerkt en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende gebreken weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzake kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het atheneum streeft volgens haar visie naar optimale leer- en ontwikkelingskansen en tracht het geloof in het eigen kunnen van de jongeren te maximaliseren. Een efficiënte leeromgeving met moderne informatietechnieken en remediëring horen daar onlosmakelijk bij. De visie op leerbegeleiding is mede uitgewerkt door een werkgroep rond studiebegeleiding en remediëring op drie niveaus: leerling, klas en school. De leerbegeleiding is ook opgebouwd vanuit de ervaring met het gelijke kansenonderwijs (GOK). Vanuit die invalshoek wordt ook taalvaardigheid en de socio-emotionele ontwikkeling van de leerling onder de aandacht gebracht. Dit geldt zowel voor het aangeboden eerder klassieke onderwijs als voor het methodeonderwijs dat de school aanbiedt als alternatief.

De leerbegeleiding is sterk verankerd in de dagelijkse schoolwerking en in de lespraktijk. De verantwoordelijkheid voor de totstandkoming van de brede basiszorg voor alle leerlingen ligt in de eerste plaats bij de leraren en de vakgroepen. De doelstellingen van de eerstelijnswerking vertrekken systematisch vanuit de basisdoelstelling om elke leerling de eindtermen te helpen bereiken. De school is goed in staat de leerlingen nauwgezet en individueel op te volgen en bij te sturen. Het beleidsteam stuurt in samenwerking met de directie de operationele werking aan, ook van de verhoogde en uitgebreide zorg. Bij de uitbreiding van de zorg tot individueel aangepaste trajecten wordt ook de expertise van het CLB of derden ingeschakeld.

Van bij de start van de tweede graad wordt de talige situatie van de leerlingen in kaart gebracht samen met eventuele leerproblemen en socio-emotionele gegevens. Dit gebeurt onder meer op basis van gegevens uit de basisschool, de middenschool, taaltesten in het eerste en tweede leerjaar van de tweede graad en observaties binnen de lessen. Aan de hand van deze informatie formuleren de leraren remediëringmaatregelen of aandachtspunten, die ook in de klassenraad aan bod komen.

Ondersteuning Er is in alle fasen van het zorgcontinuüm schoolinterne of -externe ondersteuning, zodat het proces van leerbegeleiding kwalitatief kan verlopen. Voor de coördinatie is de school aangewezen op het team dat ook instaat voor de GOK-werking en de directeur.

De verantwoordelijkheden in de verschillende fasen van het zorgcontinuüm zijn vastgelegd en duidelijk voor alle partijen. De brede basiszorg is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de klassenleraren, de vakgroepen en de vakleraren, die voldoende geïnformeerd zijn over de schoolvisie en -aanpak.

De communicatie over de te nemen maatregelen verloopt zowel informeel als formeel. Via het leerlingvolgsysteem, klassenraden of extra overleg wordt de communicatie naar en tussen de betrokken leraren verzekerd. Een tweewekelijks overleg met onder meer ook het CLB overloopt de voortgang. Ook de betrokken ouders worden systematisch op de hoogte gehouden.

Uit de erkenningsonderzoeken blijkt dat de leeromgevingen relatief krachtig zijn, waar ook de schoolvisie van uitgaat. De afgelopen jaren zijn inspanningen geleverd om de ICT-middelen op peil te brengen. Er is een open leercentrum. De leerlingen krijgen remediëringskansen op vraag van de leraar, de leerling of de ouder. Extra studiebegeleiding is mogelijk indien de leerling er nood aan heeft of op vraag van de betrokkene. De school organiseert zogenaamde remediëringsexamens, waarin wordt ingegaan op de vastgestelde tekorten.

Het zwaartepunt van de inspanningen rond 'leren leren' bevindt zich rond het eerste leerjaar van de tweede graad. Daar wordt de continuïteit verzekerd met de middenschool. Het niveau van de inzichten in 'leren leren' beantwoordt echter niet altijd aan de vereisten voor de derde graad. De verhoogde zorg komt in overleg met de leraren tot stand. Een aantal recente initiatieven toont aan dat de school ook de uitgebreide zorg ter harte neemt. Individueel aangepaste curricula zijn er op dit ogenblik niet.

Er is leerlingoverleg, hoewel de werking op dit ogenblik tijdelijk minder performant is. Onderwijskundige materies komen bijna nooit aan bod op de leerlingenraad, hoewel de leerlingen relevante inzichten zouden kunnen ventileren die de onderwijspraktijk zouden kunnen beïnvloeden.

Doeltreffendheid Het GOK-team gaat aan de hand van een overzicht de doeltreffendheid van de individuele acties rond preventieve leerbegeleiding, remediëring en taalvaardigheidsonderwijs na. Deze systematische reflectie toont aan dat de school bereid is zijn eigen werking bij te sturen. Ze is een aanzet tot een grondigere evaluatie van de filosofie en aanpak binnen de school: een systematische koppeling met de mogelijke voortgang in de leerlingresultaten en de onderwijsleerpraktijk ontbreekt vooralsnog. Dit hangt samen met de verdere ontwikkeling van een kwaliteitsaanpak binnen de school.

De school heeft wel een globaal zicht op de doeltreffendheid van individuele leerbegeleidingsmaatregelen. Waar remediëringsmaatregelen genomen werden, volgen de betrokkenen de effecten nauwgezet op (via klasobservaties en toets- en examenresultaten). Die resultaten worden besproken op de klassenraden.

De leden van het taalteam vertegenwoordigen maximaal de graden, onderwijsvormen en studierichtingen van de school. Het coördineert een aantal projecten om de taligheid van de leerlingen te stimuleren. Zo werd onder meer een schoolbrede begrippenlijst met grammaticale termen opgesteld, richtlijnen voor correct e-mailgebruik en dergelijke meer. De aandacht voor schooltaalwoorden resulteerde ook in een posterproject. In het eerste en tweede leerjaar van de tweede graad worden de leerlingen gescreend aan de hand van taaltesten. Leerlingen met twee of meer jaar achterstand krijgen sowieso remediëring aangeboden.

Ontwikkeling De school staat open voor nieuwe ontwikkelingen op het vlak van leerbegeleiding. Ze legt een hoge welwillendheid aan de dag ten aanzien van de verwachtingen van de leerlingen, de ouders, de maatschappij en de overheid. Er is ook bereidheid om te professionaliseren, zoals blijkt uit een aantal gevolgde nascholingen, onder meer over activerende werkvormen. De expertise wordt gedeeld binnen de school. Ook de samenwerking met de middenschool verloopt soepel: er zijn veelvuldig informele contacten binnen de campus. Toch zijn er nog mogelijkheden om de aanpak van de beide scholen verder op elkaar af te stemmen, efficiënt gebruik makend van hun schaalgrootte. De beide scholen zijn zich hiervan bewust en zijn bereid verder in die richting te werken.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het schoolbeleid berust bij de directeur. Hij wordt in zijn taak bijgestaan door de technisch adviseur-coördinator en de coördinator. Zij voeren beleidsondersteunende en pedagogisch-didactische taken uit. Wekelijks komen zij samen en geven ze mee invulling aan het dagelijks bestuur van de school. Het atheneum en de middenschool functioneren als afzonderlijke scholen, toch is er een nauwe samenwerking tussen beide directies.

De schoolleiding slaagt erin het dagelijks functioneren van de school goed te organiseren. Het is laagdrempelig voor leraren, leerlingen en ouders. Het staat voor waarderend leiderschap dat de meeste personeelsleden sterk kan betrekken bij het schoolgebeuren. Deze aanpak resulteert in een aangenaam en open schoolklimaat.

Visieontwikkeling De schoolvisie geeft duidelijk aan waar de school voor staat. Op basis van interne en externe noden is de visie dit schooljaar bijgestuurd en heeft ze verder vorm gekregen. De school wil de leerlingen kwaliteitsvol onderwijs aanbieden dat hen goed voorbereidt op verdere studies of tewerkstelling. Haar pedagogische aanpak is gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen en op hun functioneren in de samenleving. Hieruit vloeien een aantal beleidsprioriteiten voort, zoals de verdere uitbouw van het methodeonderwijs, de modulaire organisatie van het schooljaar en het centraal stellen van de 21ste eeuwse vaardigheden in de school- en lespraktijk.

Voor het concretiseren van haar visie kan de schoolleiding rekenen op een geëngageerd en gedreven personeelsteam dat initiatieven ontplooit en openstaat voor vernieuwingen. De directie beseft dat ze de gedragenheid en de draagkracht van de implementatie van de huidige beleidsbeslissingen verder zal moeten bewaken. Zo niet dreigen vernieuwingen en de kwaliteit van het aangeboden onderwijs zich met verschillende snelheden te ontwikkelen.

Besluitvorming Alle formele overlegorganen zijn aanwezig en functioneren conform de regelgeving. Personeelsleden kunnen zich engageren in de pedagogisch raad en in andere werkgroepen. Daarnaast levert de school inspanningen om de leerlingen via de leerlingenraad bij de schoolwerking te betrekken.

De pedagogisch raad fungeert als denktank en klankbord voor pedagogische en organisatorische aspecten van de schoolwerking en heeft informatie- en communicatieplicht tegenover het personeel. De directie laat zich bij de besluitvorming ook ondersteunen en inspireren door de vak- en werkgroepen.

De directie communiceert duidelijk en via verschillende kanalen. Ook aan de ouders bezorgt de school ondersteunende informatie.

Kwaliteitszorg Voor de interne kwaliteitszorg evalueert de school een aantal acties aan de hand van de Demingcirkel (PDCA). Met de oprichting van de werkgroep 'traject kwaliteitszorg' is het de bedoeling een kwaliteitsmodel te integreren in de schoolcultuur en de interne kwaliteitszorg doelgericht te bewaken in de schoolwerking.

De school verzamelt en analyseert gegevens over de beginsituatie van haar leerlingen, de leerprestaties, de interne leerlingenstromen en de resultaten in het vervolgonderwijs. Daarnaast organiseert ze bevestigingen bij het personeel en de leerlingen. De schoolleiding koppelt aan de resultaten acties met het oog op het verhogen van de kwaliteit. De bijstellingen in het aanbod, de aanpak van de leerbegeleiding en de vernieuwde visie zijn daar onder meer voorbeelden van.

De kwaliteitsbewaking binnen de vakken vertrouwt de directie toe aan de vakgroepen. De directie volgt hun werking op via hun verslagen en gesprekken met de vakgroepverantwoordelijken. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de school voldoet aan de realisatie van de vakgebonden onderwijsdoelstellingen. Wel zijn er verschillen tussen de vakgroepen wat betreft de kwaliteit van de afstemming van de leerlingenevaluatie op de leerplandoelstellingen. Via het vormingstraject 'leerplangericht evalueren' waaraan de school deelneemt, krijgt dit actiepunt opvolging.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en leeromgeving van de school.
- Het doelgericht nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- Het naleven van de regelgeving.
- De aandacht voor de leerwinst bij de leerlingen in de meeste vakken.
- De realisatie van de vakinhoudelijke doelstellingen biologie, chemie en fysica en de vakoverstijgende doelstellingen onderzoekend leren in de tweede en derde graad van de pool Wetenschappen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De openheid naar alle leerlingen en de aandacht voor hun welbevinden.
- Het begeleiden van de leerlingen in een open en gestructureerd leer- en leefklimaat.
- De globale aanpak van de leerbegeleiding.
- Het engagement, de gedrevenheid en de professionaliteit van het schoolteam.

Wat betreft het algemeen beleid

- De open communicatie en de toegankelijkheid van de schoolleiding.
- De impulsen tot onderwijskundige vernieuwing.
- Het streven naar aansluiting tussen de middenschool en de bovenbouw.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De afstemming van de leerlingenevaluatie op de leerplandoelstellingen in een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het verder uitwerken van de interne kwaliteitszorg.
- Het verder bewaken van de gedragenheid en draagkracht bij de implementatie van beleidsbeslissingen.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs, VOET.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Sylvie DE KEUKELAERE de inspecteur-verslaggever	Marc AERTS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	